

**2022–2030 M. KAUNO REGIONO PLĖTROS PLANO
PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. LT022-02-01-01
„SOCIALINIO BŪSTO FONDO PLĖTRA“
PAGRINDIMO APRAŠAS
2026-07-14 Nr. 6PA-28**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Regiono plėtros uždavinys (-iai)	Pažangos priemone prisidedama prie 2022–2030 m. Kauno regiono plėtros plane (toliau – planas) nustatyto uždavinio Nr. LT022-02-01 „Padidinti aprūpinimą socialiniu būstu“ įgyvendinimo.
---	---

**II SKYRIUS
SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS**

Pažangos priemone Nr. LT022-02-01-01 „Socialinio būsto fondo plėtra“ (toliau – pažangos priemonė) sprendžiama Kauno regione identifikuota problema „Neužtikrinama socialinė gerovė ir tolygus užimtumas“ ir šalinama priežastis „Per mažas aprūpinimas socialiniu būstu“.

Tikslinės grupės – asmenys ir šeimos, pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą įrašyti į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašus, ypatingą dėmesį skiriant asmenims su negalia¹ ir gausioms šeimoms². Sprendžiama problema tiesiogiai darys poveikį asmenų ir šeimų, pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą įrašytų į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašus, asmenų su negalia ir gausių šeimų socialinio būsto poreikio patenkinimui. Kauno regiono demografinės tendencijos (informacija pateikiama plano I skyriuje „Regiono plėtros plano teritorinė aprėptis ir regiono esamos situacijos analizė“ aprašant problemą „Neužtikrinama socialinė gerovė ir tolygus užimtumas“) rodo, kad gyventojų skaičius išlieka stabilus ir yra linkęs augti, o socialinio būsto poreikis yra nepatenkinamas ir didelė dalis regiono gyventojų, turinčių teisę nuomotis socialinį būstą, yra įtraukti į savivaldybių laukiančiųjų paramos būstui išsinuomoti sąrašus ir laukia savo eilės. Remiantis visų regiono savivaldybių administracijų pateikta statistine informacija apie asmenų (šeimų), įrašytų į laukiančiųjų paramos būstui išsinuomoti sąrašus, skaičių³, pusėje regiono savivaldybių 2019–2023 m. laikotarpiu bendras laukiančiųjų paramos būstui išsinuomoti skaičius išaugo, taip pat ir asmenų su negalia laukiančių eilėje, kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas, skaičius pusėje regiono savivaldybių augo arba liko toks pat, dvejose savivaldybėse gausių

¹ Asmenys su negalia (turintys judėjimo ir (ar) psichikos ir (ar) proto ir (ar) regos negalią), kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas. Tikslinė grupė turi atitikti Būsto pritaikymo asmeniui su negalia poreikio nustatymo, būsto pritaikymo ir finansavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. A1-103 „Dėl Būsto pritaikymo asmeniui su negalia poreikio nustatymo, būsto pritaikymo ir finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 3 punkte įvardytus asmenis.

² Gausios šeimos kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 2 punkte.

³ Kauno regiono savivaldybių administracijos statistinę informaciją apie savivaldybėse 2019–2023 m. laikotarpiu savivaldybių sudarytuose asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašuose esančių bendrą asmenų (šeimų) skaičių, asmenų su negalia (turintys judėjimo ir (ar) psichikos ir (ar) proto ir (ar) regos negalią), kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas, skaičių ir gausių šeimų skaičių Kauno regiono plėtros tarybos administracijai pateikė 2023 m. rugpjūčio – spalio mėn.

šeimų, laukiančių paramos būstui išsinuomoti, skaičius per 2019–2023 m. laikotarpį išaugo daugiau nei 62 proc., o didžiojoje dalyje savivaldybių, kuriose šeimų auginančių tris ar daugiau vaikų ir (ar) vaikų, kuriems nustatyta nuolatinė globa, (toliau – gausios šeimos) laukiančių paramos būstui išsinuomoti skaičius mažėjo, jis sumažėjo neženkliai – po 1–3 šeimas⁴. Atsižvelgiant į demografinės tendencijas, Kauno regione nepatenkinamą socialinio būsto poreikį ir tokius veiksnius kaip pabėgėlių priėmimas ir integracija, būstų pripažinimas avarinės būklės arba netinkamais gyventi, per mažo ploto būstai gausioms šeimoms, asmenims su negalia nepritaikyti būstai, nepakankamas finansavimas socialinio būsto fondo didinimui, labai tikėtina, kad šios pažangos priemonės įgyvendinimo ir 5 metų po pažangos priemonės įgyvendinimo pabaigos laikotarpiu socialinio būsto poreikis asmenims su negalia ir gausioms šeimoms išliks aktualus.

Dalis informacijos, pagrindžiančios pažangos priemonės poreikį, yra pateikta plano I skyriaus „Regiono plėtros plano teritorinė aprėptis ir regiono esamos situacijos analizė“ dalyje „Kauno regiono esamos situacijos analizė“ aprašant problemą „Neužtikrinama socialinė gerovė ir tolygus užimtumas“. Žemiau pateikiama kita pažangos priemonės poreikį pagrindžianti statistinė informacija.

Lietuva, įgyvendindama socialinės paramos teisę (taip pat ir tarptautinius įsipareigojimus) turi užtikrinti, kad asmenys iš socialinės apsaugos sistemos gautų reikiamą paramą, o viena iš teikiamos paramos rūšių – parama būstui. Socialinis būstas yra suteikiamas pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme ir savivaldybių tarybų patvirtintuose savivaldybių būsto ir socialinio būsto nuomos tvarkos aprašuose nustatytą tvarką. Asmenys ir šeimos pateikę prašymą suteikti paramą būstui išsinuomoti yra įrašomi į asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą ir socialinis būstas yra nuomojamas laikantis eiliškumo. Pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai savivaldybių pateiktus statistinius duomenis⁵ 2022 m. gruodžio 31 d. Kauno regione asmenų (šeimų), nuomojančių socialinį būstą, skaičius buvo 2483 ir sudarė beveik 22 proc. nuo visų Lietuvoje asmenų (šeimų), nuomojančių socialinį būstą. Tuo metu didžiausią dalį asmenų (šeimų), nuomojančių socialinį būstą, Kauno regione sudarė Kauno m. sav. (40,35 proc.) ir Jonavos r. sav. (24 proc.). 2022 m. pabaigoje Kauno regione tūkstančiui gyventojų teko 4,28⁶ asmenys (šeimos), kurie nuomojasi socialinį būstą, didžiausias rodiklis regione buvo Jonavos r. sav. (14,36) ir Birštono sav.⁷ (10,91), mažiausias – Kauno r. sav. (1,56) ir Kauno m. sav. (3,31). Savivaldybės socialinių būstų skaičius Kauno regione 2022 m. gruodžio 31 d. iš viso buvo 2674, iš jų beveik 5 proc. (129 būstai) buvo avariniai arba netinkami gyventi. 2020 m. sausio 1 d.⁸ iki 2022 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu savivaldybės socialinių būstų skaičius Kauno regione išaugo 5,86 proc., tuo laikotarpiu labiausiai iš visų regiono savivaldybių socialinių būstų skaičius išaugo Raseinių r. sav. (13,02 proc.).

⁴ Detalesnė informacija analizuojant rodiklius savivaldybėse pateikiama tolesnėse pažangos priemonės pagrindimo aprašo II skyriaus pastraipose.

⁵ Prieiga internetu: <https://socmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/seima-ir-vaikai/parama-bustui-isigyti-ar-issinuomoti>.

⁶ Apskaičiuota remiantis Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai savivaldybių pateiktais duomenimis ir Valstybinės duomenų agentūros duomenimis: Asmenų (šeimų), nuomojančių socialinį būstą, skaičius 2022 m. gruodžio 31 d. ir Nuolatinių gyventojų skaičiumi 2023 m. pradžioje.

⁷ Vertinant Birštono sav. situaciją, kai skaičiuojami išvestiniai rodikliai apimant tam tikrą skaičių tenkantį tūkstančiui gyventojų, statistika gali būti iškreipta dėl mažo gyventojų skaičiaus savivaldybėje.

⁸ 2020 m. duomenų prieiga internetu: <https://socmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/socialine-statistika/savivaldybiu-teikiami-statistiniai-duomenys-apie-parama-bustui>.

Pagal visų regiono savivaldybių administracijų pateiktą statistinę informaciją 2023 m. paskutiniaisiais duomenimis iš viso laukiančių socialinio būsto Kauno regione buvo 1483 asmenys (šeimos) ir nuo 2019 m. šis rodiklis sumažėjo 8,2 proc. Didžiausia dalis nuo visų regione socialinio būsto laukiančių asmenų (šeimų) – Kauno m. sav. (28 proc.) ir Jonavos r. sav. (21,6 proc.), mažiausia – Birštono sav. (1,6 proc.), Prienų r. sav. (8,4 proc.) ir Kauno r. sav. (8,6 proc.). Birštono sav. 2023 m. iš viso laukiančių socialinio būsto buvo 23 asmenys (šeimos) ir per paskutinius 5 metus laukiančiųjų skaičius sumažėjo 50 proc. 2023 m. Jonavos r. sav. iš viso buvo 320 asmenų (šeimų) laukiančių socialinio būsto eilėje, nuo 2019 m. šis rodiklis savivaldybėje išaugo 96,3 proc., tuo pačiu laikotarpiu Kaišiadorių r. sav. šis rodiklis sumažėjo vos 0,6 proc. ir 2023 m. iš viso buvo 169 asmenys (šeimos), laukiantys socialinio būsto. 2023 m. Kauno m. sav. laukiančių socialinio būsto iš viso buvo 416 asmenų (šeimų), nuo 2019 m. šis skaičius sumažėjo 49,5 proc. Kauno r. sav. 2023 m. socialinio būsto laukiančių asmenų (šeimų) skaičius buvo 127 ir per paskutinius 5 metus sumažėjo 29,4 proc. Kėdainių r. sav. nuo 2019 m. socialinio būsto eilėje laukiančių asmenų (šeimų) skaičius išaugo 25,4 proc. ir 2023 m. siekė 153 asmenis (šeimas). 2023 m. socialinio būsto laukiančių asmenų (šeimų) skaičius Prienų r. sav. siekė 125 ir nuo 2019 m. išaugo 11,6 proc., tuo metu Raseinių r. sav. šis rodiklis išaugo 41,5 proc. ir 2023 m. siekė 150 asmenų (šeimų). Kaip nurodoma ir Regionų plėtros programoje⁹, asmenys su negalia ir gausios šeimos yra vienos iš pažeidžiamiausių gyventojų grupių, kurioms tinkamas būstas rinkoje sunkiai prieinamas arba visai neprieinamas.

Gausios šeimos nuomojančios socialinį būstą 2022 m. pabaigoje Kauno regione sudarė 8,5 proc. (210 šeimų) nuo visų nuomojančių socialinį būstą. Didžiausia dalis gausių šeimų nuo visų nuomojančių socialinį būstą buvo Kaišiadorių r. sav. (19,6 proc.), Kėdainių r. sav. (12,8 proc.), Jonavos r. sav. (11,2) ir Birštono sav. (11,1), kitose regiono savivaldybėse šis rodiklis buvo mažesnis nei 10 proc. Nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. gausių šeimų, nuomojančių socialinį būstą, skaičius Kauno regione sumažėjo 6,7 proc., dalyje regiono savivaldybių gausių šeimų, nuomojančių socialinį būstą, skaičius šiuo laikotarpiu išaugo – Raseinių r. sav. (27,3 proc.), Prienų r. sav. (22,2 proc.), Kauno r. sav. (9,1 proc.), kitose savivaldybėse gausių šeimų, nuomojančių socialinį būstą, skaičius sumažėjo – Birštono sav. (28,6 proc.), Kėdainių r. sav. (21,4 proc.), Kaišiadorių r. sav. (12,5 proc.), Kauno m. sav. (7,8 proc.), Jonavos r. sav. (4,3 proc.). 2022 m. pabaigoje Kauno regione tūkstančiui gyventojų teko 0,4¹⁰ gausios šeimos nuomojančios socialinį būstą, didžiausias rodiklis regione buvo Jonavos r. sav. (1,6) ir Birštono sav. (1,2), mažiausias – Kauno r. sav. (0,1) ir Kauno m. sav. (0,2).

Pagal regiono savivaldybių administracijų pateiktą statistinę informaciją, 2023 m. gausių šeimų laukiančių socialinio būsto Kauno regione iš viso buvo 134 ir nuo 2019 m. šis skaičius išaugo 3,1 proc. Jonavos r. sav. socialinio būsto laukiančių gausių šeimų skaičius sudarė 38,8 proc. viso regiono gausių šeimų, laukiančių socialinio būsto, skaičiaus, Kaišiadorių r. sav. sudarė 14,9 proc., kitų savivaldybių skaičiai sudarė mažiau nei 10 proc. nuo visų regione laukiančių socialinio būsto gausių šeimų skaičiaus. Didžiausia dalis gausių šeimų nuo bendro laukiančiųjų socialinio būsto skaičiaus buvo Jonavos r. sav. (16,3), Kauno r. sav. (12,6) ir Kaišiadorių r. sav. (11,8). Birštono sav. gausių šeimų, laukiančių socialinio būsto, skaičius nuo 2019 m. nepakito ir iki 2023 m. išliko 1, tuo tarpu

⁹ 2022–2030 metų regionų plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 713 „Dėl 2022–2030 metų regionų plėtros programos patvirtinimo“.

¹⁰ Apskaičiuota remiantis Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai savivaldybių pateiktais duomenimis ir Valstybinės duomenų agentūros duomenimis: Asmenų (šeimų), nuomojančių socialinį būstą, skaičius 2022 m. gruodžio 31 d. ir Nuolatinių gyventojų skaičiumi 2023 m. pradžioje.

Jonavos r. sav. šis skaičius 2019–2023 m. laikotarpiu išaugo 62 proc. ir 2023 m. siekė 52 gausias šeimas, laukiančias socialinio būsto. Kaišiadorių r. sav. gausių šeimų, laukiančių socialinio būsto, skaičius 2023 m. buvo 20 ir nuo 2019 m. sumažėjo 13 proc., Kauno m. sav. šis skaičius 2023 m. siekė 10 ir nuo 2019 m. sumažėjo labiausiai visame regione – 54,6 proc. 2023 m. Kauno r. sav. buvo 16 gausių šeimų, laukiančių socialinio būsto, nuo 2019 m. šis rodiklis sumažėjo 36 proc., Kėdainių r. sav. tuo pačiu laikotarpiu rodiklis sumažėjo 8,3 proc. ir 2023 m. siekė 11. Prienų r. sav. 2019–2023 m. laikotarpiu gausių šeimų, laukiančių socialinio būsto, skaičius sumažėjo 13,3 proc., 2023 m. šis rodiklis buvo 13. Raseinių r. sav. gausių šeimų, laukiančių socialinio būsto, skaičius išaugo 22,2 proc. ir 2023 m. siekė 11 socialinio būsto laukiančių gausių šeimų.

2022 m. pabaigoje Kauno regione buvo 277 asmenys su negalia, asmenys, sergantys lėtinių ligų sunkiomis formomis, ir šeimos, kuriose yra tokių asmenų, nuomojantys socialinį būstą ir tai sudarė 11,2 proc. nuo visų nuomojančių socialinį būstą. Didžiausia dalis asmenų su negalia, asmenų, sergančių lėtinių ligų sunkiomis formomis, ir šeimų, kuriose yra tokių asmenų, nuo visų nuomojančių socialinį būstą asmenų buvo Kaišiadorių r. sav. (22,4 proc.), Kėdainių r. sav. (21,8 proc.), Birštono sav. (17,8 proc.), mažiausia dalis – Jonavos r. sav. (5,4 proc.). Nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. asmenų su negalia, asmenų, sergančių lėtinių ligų sunkiomis formomis, ir šeimų, kuriose yra tokių asmenų, skaičius Kauno regione išaugo 9,5 proc., per šį laikotarpį rodiklis išaugo Prienų r. sav. (55,6 proc.), Raseinių r. sav. (47,1 proc.), Kauno r. sav. (27,3 proc.), Kaišiadorių r. sav. (14,3 proc.), Kėdainių r. sav. (9,8 proc.) ir Kauno m. sav. (2 proc.), o sumažėjo – Birštono sav. (11,1 proc.) ir Jonavos r. sav. (3 proc.). 2022 m. pabaigoje Kauno regione tūkstančiui gyventojų teko 0,5 asmenys su negalia, asmenys, sergantys lėtinių ligų sunkiomis formomis, ir šeimos, kuriose yra tokių asmenų, nuomojantys socialinį būstą, didžiausias rodiklis regione buvo Birštono sav. (1,9), Kėdainių r. sav. (1,2), mažiausias – Kauno r. sav. (0,1) ir Kauno m. sav. (0,3).

Pagal regiono savivaldybių administracijų pateiktą statistinę informaciją ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai savivaldybių pateiktus statistinius duomenis¹¹, 2023 m. asmenų su negalia, laukiančių socialinio būsto, skaičius Kauno regione iš viso buvo 177 ir nuo 2019 m. sumažėjo 14,1 proc. Didžiausią dalį regione asmenų su negalia, laukiančių socialinio būsto, skaičiaus sudarė Kauno m. sav. socialinio būsto laukiantys asmenys su negalia – 52 proc., Kauno r. sav. sudarė 13 proc. ir Kėdainių r. sav. 10,2 proc., kitų savivaldybių skaičiai sudarė po mažiau nei 10 proc. nuo visų regione laukiančių socialinio būsto asmenų su negalia. Per 2019–2023 m. laikotarpį Birštono sav. nebuvo socialinio būsto laukiančių asmenų su negalia, Jonavos r. sav. šiuo laikotarpiu asmenų su negalia, laukiančių socialinio būsto, skaičius išaugo 44,4 proc. ir 2023 m. šis rodiklis siekė 13. Kaišiadorių r. sav. asmenų su negalia, laukiančių socialinio būsto, skaičius 2023 m. buvo 8, nuo 2019 m. skaičius išaugo 33,3 proc. Nors Kauno m. sav. 2023 m. asmenų su negalia, laukiančių socialinio būsto, skaičius buvo didžiausias regione – 92, tačiau nuo 2019 m. šis rodiklis sumažėjo 25,2 proc. Kauno r. sav. 2019–2023 m. laikotarpiu socialinio būsto laukiančių asmenų su negalia skaičius sumažėjo 28,1 proc. ir 2023 m. siekė 23. Kėdainių r. sav. 2023 m. asmenų su negalia, laukiančių socialinio būsto, skaičius siekė 18, nors nuo 2019 m. skaičiaus pokytis neužfiksuotas, tačiau lyginant kiekvienus 2019–

¹¹ Kauno m. sav. administracija Kauno regiono plėtros tarybos administracijai raštu pateikė vidutinį asmenų su negalia, laukiančių socialinio būsto, skaičių 2019–2023 m. laikotarpiu (90 – 120), todėl Kauno m. sav. rodikliai apie asmenų su negalia, laukiančių socialinio būsto, skaičių ir pokytį skaičiuojami remiantis Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos savivaldybių pateiktais statistiniais duomenimis apie asmenis su negalia, asmenis, sergančius lėtinių ligų sunkiomis formomis, ir šeimas, kuriose yra tokių asmenų, įrašytus į laukiančių paramos būstui išsinuomoti, sąrašus 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2022 m. gruodžio 31 d.

2023 m. laikotarpio metus pastebimas tiek neigiamas, tiek teigiamas pokytis. Prienų r. sav. 2023 m. asmenų su negalia, laukiančių socialinio būsto, skaičius buvo 16 ir nuo 2019 m. šis rodiklis sumažėjo 11,1 proc., tuo tarpu 2023 m. Raseinių r. sav. buvo 7 neįgalieji, laukiantys socialinio būsto, o 2019 m. nebuvo nei vieno laukiančiojo.

Siekiant užtikrinti socialinio būsto prieinamumą ir patenkinti socialinio būsto poreikį asmenims su negalia, gausioms šeimoms ir visiems jo laukiantiems asmenims, įgyvendinant pažangos priemonę regione planuojama socialinio būsto fondą išplėsti 99 būstais (30 – asmenims su negalia, 45 – gausioms šeimoms, 24 – visiems jo laukiantiems asmenims). Jonavos r. sav. socialinio būsto fondą savivaldybėje planuoja papildyti 11 būstų, skirtų gausioms šeimoms, Kaišiadorių r. sav. – 32 būstais, skirtais asmenims su negalia (7), gausioms šeimoms (13) ir visiems jo laukiantiems asmenims (12), Kėdainių r. sav. – 8 būstais, skirtais asmenims su negalia (6) ir gausioms šeimoms (2), Prienų r. sav. – 30 būstų asmenims su negalia (10), gausioms šeimoms (8) ir visiems jo laukiantiems asmenims (12), Raseinių r. sav. – 18 būstų, skirtais asmenims su negalia (7) ir gausioms šeimoms (11). Nors Kauno m. sav.¹² ir Kauno r. sav. pagal šią pažangos priemonę projektų neplanuoja¹³, pažymėtina, kad yra ir toliau bus vykdomi savivaldybės įsipareigojimai teikti paramą būstu, numatyti tiek Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme (6 straipsnio 15 punktas, kuriame nustatomos savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos)) savivaldybių funkcijos ir 15 straipsnio 2 dalies 23 punktas, kuriame nustatoma išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija), tiek Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme (5 straipsnio 4 dalis, 14 straipsnio 3, 4 dalis ir 29 straipsnis).

Įgyvendinant pažangos priemonės veiklą „socialinio būsto fondo plėtra“ bus prisidedama prie 2022–2030 metų regionų plėtros programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 713 „Dėl 2022–2030 metų regionų plėtros programos patvirtinimo“, nustatyto poveikio rodiklio „Patenkintas socialinio būsto poreikis nuo tokią teisę turinčių asmenų (šeimų) skaičiaus, procentai“ siekimo. Planuojama, kad 2030 m. Kauno regione 88 proc. socialinio būsto poreikio nuo tokią teisę turinčių asmenų (šeimų) bus patenkintas.

Kauno regione buvo įgyvendinama 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 08.1.2-CPVA-R-408 priemonė „Socialinio būsto fondo plėtra“, skirta padidinti savivaldybių socialinio būsto fondą, siekiant išplėsti galimybes apsirūpinti būstu asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į socialinio būsto nuomą. Projektai, įgyvendinami pagal šią priemonę, ženkliai prisidėjo prie nepatenkinamo socialinio būsto poreikio problemos sprendimo ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos lėšomis Kauno regione socialinio būsto fondas papildytas 343¹⁴ naujai įrengtais ar įsigytais socialiniais būstais. Taip pat Kauno regione buvo įgyvendinama 2007–2013 metų Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 1

¹² 2023 m. Kauno m. savivaldybė baigė įgyvendinti Europos Sąjungos lėšomis dalinai finansuotą projektą „Energetiškai efektyvių būstų įrengimas ar įsigijimas pagal socialinio būsto fondo plėtros programą“, kurio metu buvo įsigyti 148 butai, papildę Kauno miesto savivaldybės socialinio būsto fondą, iš jų 28 butai buvo pritaikyti asmenims su negalia.

¹³ Šiuo pažangos priemonės pagrindimo aprašu grindžiamas vienintelio Regionų plėtros programoje nurodyto finansavimo šaltinio – ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos – poreikis. Kaip nurodyta pažangos priemonės pagrindimo aprašo V skyriuje „Pažangos priemonės projektų atranka“ projektų atranka atliekama planavimo būdu, o tai reiškia, kad vadovaujantis Metodikos 121.4.3 p., numatomi įgyvendinti projektai atsirenkami įvertinus savivaldybių vykdomųjų institucijų (merų) pateiktus pasiūlymus, kurie teikiamus įgyvendinant Regioninės plėtros įstatymo 13 str. 2d. 1 p. Kauno m. savivaldybė, vadovaudamasi minėtų teisės aktų nuostatomis, vienu iš konstitucinių principų – savivaldybių savarankiškumas ir veiklos laisvė pagal Konstitucijos bei įstatymų apibrėžtą kompetenciją – nepateikė savo siūlymų.

¹⁴ Pagal duomenis, esančius Europos Sąjungos struktūrinės paramos kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų posistemyje šio aprašo rengimo metu.

prioriteto „Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai“ įgyvendinimo priemonė VP3-1.1-VRM-04-R „Socialinio būsto plėtra ir jo kokybės gerinimas“. Be prieš tai minėtų priemonių, Kauno regiono savivaldybėse asmenys skatinami nuomotis rinkoje esančius būstus mokant nuomos mokesčio kompensaciją, turima infrastruktūra pritaikoma ir joje įrengiami socialiniai būstai, vieniems nuomininkams atlaisvinus būstą arba nutraukus nuomos sutartis, jie suteikiami kitiems. Nepaisant minėtų priemonių įgyvendinimo bei atsižvelgiant į demografinius pokyčius, gausių šeimų ir asmenų su negalia socialinio būsto poreikį, imigrantų integraciją, būstų būklę, dydį ir pritaikymą savivaldybėse, Kauno regione poreikis gerinti socialinio būsto prieinamumą išlieka aktualus.

III SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

Pažangos priemonės veiklos įgyvendinamos Kauno regiono teritorijoje, apimančioje savivaldybes:

- Birštono;
- Jonavos rajono;
- Kaišiadorių rajono;
- Kauno miesto;
- Kauno rajono;
- Kėdainių rajono;
- Prienų rajono;
- Raseinių rajono.

IV SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLOS, PROJEKTŲ VYKDYTOJAI IR PARTNERIAI

Atsižvelgiant į socialinės apsaugos srityje planuojamas 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijos programos investicijas ir siekiant spręsti Kauno regione identifikuotą problemą „Neužtikrinama socialinė gerovė ir tolygus užimtumas“ ir šalinti vieną iš problemos giluminių priežasčių „Per mažas aprūpinimas socialiniu būstu“ Kauno regiono plėtros taryba kartu su Kauno regiono savivaldybių vykdomosiomis institucijomis pasirinko planuoti pažangos priemonės veiklą – socialinio būsto fondo plėtra. Atlikus analizę ir išnagrinėjus galimus viešosios infrastruktūros objektus bei viešosios infrastruktūros investavimo būdus, Kauno regione veikla vykdoma statant naujus pastatus, rekonstruojant, remontuojant ir pritaikant socialinio būsto paskirčiai esamus pastatus ar jų dalis, taip pat rekonstruojant, remontuojant perimtas valstybės reikmėms nereikalingas laisvas gyvenamąsias patalpas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatyta tvarka, įsigyjant gyvenamuosius namus (pagal poreikį – su priklausiniais), jų dalis, butus ir pritaikant juos tikslinės grupės poreikiams (vykdant būtinos apimties rekonstrukcijos ar remonto darbus, įsigyjant būtiną įrangą ir baldus), ir, jeigu reikalinga, pritaikant juos asmenų su negalia ir (ar) gausių šeimų poreikiams (vykdant būtinos apimties rekonstrukcijos ar remonto darbus, įsigyjant būtiną įrangą ir baldus).

Pažangos priemonės projektų galimi pareiškėjai, vykdytojai ir partneriai, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 str. 15 p., kuriuo savivaldybės savarankiškai

funkcija nustatytas paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimas Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nustatyta tvarka ir į pažangos priemonės veiklą – socialinio būsto fondo plėtra, remtiną pagal finansavimo gaires, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. A1-439 „Dėl Regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairių patvirtinimo“ yra savivaldybių administracijos.

V SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ ATRANKA

Pažangos priemonės veiklos „socialinio būsto fondo plėtra“ projektus pasirinkta atrinkti planavimo būdu, vadovaujantis Strateginio valdymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“, 135.2 papunkčiu. Planavimo būdas pasirinktas, nes planuojamais įgyvendinti projektais įgyvendinamos Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytos funkcijos ir veiklos, jie priskirtini savivaldybių institucijoms¹⁵, jais tiesiogiai prisidedama prie regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ 1-os ir 5-os veiklos „Socialinio būsto fondo plėtra“ įgyvendinimo ir numatytų rezultatų pasiekimo.

Projektų atrankos kriterijai priemonės projektams nenustatomi.

VI SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PRISIDĖJIMAS PRIE HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMO

Lentelė Nr. 1

Eil. Nr.	Horizontalieji principai (toliau – HP)	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
1.	Darnaus vystymosi	Pagal pažangos priemonę planuojamuose projektuose nėra numatoma veiksmų, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principui įgyvendinti. Pagal pažangos priemonę planuojamuose projektuose nėra numatoma veiksmų, kuriais būtų daroma reikšminga žala aplinkos tikslams, nustatytiems 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088, 17 straipsnyje. Planuojamuose projektuose bus laikomasi reikšmingos žalos nedarymo aplinkos tikslams reikalavimų, nurodytų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. A1-439 „Dėl regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairių patvirtinimo“ patvirtintų regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų

¹⁵ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 str. 15 p.

		visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairių 3 priede.
2.	Inovatyvumo (kūrybingumo)	Igyvendinant pažangos priemonę nebus tiesiogiai prisidedama prie inovatyvumo (kūrybingumo) principo įgyvendinimo.
3.	Lygių galimybių visiems	Pagal pažangos priemonę planuojamuose projektuose nėra numatoma apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį įgyvendinant moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų, tikėjimo, pažiūrų, negalios, sveikatos būklės, socialinės padėties, amžiaus, lytinės orientacijos ir kitais pagrindais principus. Planuojamuose projektuose yra numatytos priemonės sukurtos ar modernizuotos infrastruktūros prieinamumo reikalavimo vykdymui užtikrinti. Visi investicijas gavę infrastruktūros objektai, išskyrus įsigyjamus ir (ar) rekonstruojamus (remontuojamus) gyvenamuosius namus ir butus, bus pritaikyti asmenų, turinčių judėjimo negalią, poreikiams, laikantis Statybos techniniame reglamente STR 2.03.01:2019 „Statinių prieinamumas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. lapkričio 4 d. įsakymu Nr. D1-653 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.03.01:2019 „Statinių prieinamumas“ patvirtinimo“ (toliau – STR) ir (ar) kituose norminiuose statybos techniniuose dokumentuose nustatytų reikalavimų. Planuojamuose projektuose finansuojami socialinio būsto paskirties gyvenamieji namai (pagal poreikį – su priklausiniais) ir butai bus visiškai pritaikyti asmenų, kurie juose gyvens poreikiams. Planuojamuose projektuose gali būti numatytos priemonės, sukurtos ar modernizuotos infrastruktūros prieinamumo visiems reikalavimo vykdymui užtikrinti, laikantis universalus dizaino, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 2 straipsnio 109 dalyje, reikalavimų (informacija apie universalus dizaino principus skelbiama interneto svetainėje https://www.ndt.lt/universalus-dizainas/) ir (ar) STR ir (ar) kituose norminiuose statybos techniniuose dokumentuose nustatytų reikalavimų.

VII SKYRIUS IŠANKSTINĖS SĄLYGOS

Pažangos priemone planuojamai regioninei pažangos priemonei Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ 2022–2030 metų regionų plėtros programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 713 „Dėl 2022–2030 metų regionų plėtros programos patvirtinimo“ poveikio rodiklio „Socialinio būsto poreikio patenkinimas nuo jo laukiančiųjų asmenų (šeimų) skaičiaus, proc.“ nustatyta išankstinė sąlyga: patvirtintose regionų plėtros planų pažangos priemonėse numatytos veiklos, skirtos socialinio būsto prieinamumui didinti, ir investicijomis užtikrinamas socialinio būsto prieinamumas asmenims su negalia bei gausioms šeimoms (netaikoma veikloms, finansuojamoms

pagal 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos 17 specialųjį prioritetą „Socialinio būsto fondo plėtra“). Išankstinė sąlyga įgyvendinama rengiant regiono plėtros plano pažangos priemonę, regionų savivaldybių sudarytuose asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašuose, yra šiai tikslinei grupei priklausančių asmenų (šeimų) ir regiono plėtros plano pažangos priemonėje yra numatytos veiklos, skirtos socialinio būsto prieinamumui didinti. Išankstinė sąlyga laikoma įvykdyta, jeigu regiono plėtros plano pažangos priemonės, kuriai įgyvendinti numatoma naudoti regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ lėšas, apraše yra pateiktas sąrašas projektų, kuriais kuriamas socialinis būstas, skirtas asmenims su negalia ir (ar) gausioms šeimoms. Į planą įtraukti projektai, kurių tikslinė grupė yra asmenys su negalia ir (ar) gausios šeimos ir jie yra regiono savivaldybių sudarytuose asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašuose. Pažangos priemone yra numatytos veiklos, skirtos socialinio būsto prieinamumui didinti ir pažangos priemonės apraše (plano IV skyriaus V skirsnyje) yra pateiktas sąrašas projektų, kuriais kuriamas socialinis būstas, skirtas asmenims su negalia ir (ar) gausioms šeimoms.

VIII SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS STEBĖSENOS RODIKLIAI

Pažangos priemonės rezultato rodiklis „Naujų arba modernizuotų socialinių būstų naudotojų skaičius per metus“ ir veiklos produkto rodiklis „Naujų arba modernizuotų socialinių būstų talpumas (asmenys)“ pasirinkti vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. A1-439 „Dėl Regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairių patvirtinimo“.

Lentelė Nr. 2

Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai							
Veiklos pavadinimas	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siekimos rodiklio reikšmės		Siekimos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (metai)	Galutinė reikšmė (metai)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Socialinio būsto fondo plėtra	P.B.2.0065	Naujų arba modernizuotų socialinių būstų talpumas (asmenys)	6 090 462,02	5 142 764,72	0 (2024)	241 (2029)	Siektina rodiklio reikšmė nustatyta, vadovaujantis stebėsenos rodiklio aprašymo kortelėje pateiktu paaiškinimu, kaip apskaičiuojama projekto rodiklio siektina reikšmė, pagal savivaldybių pateiktą informaciją apie projektą planuojamas įgyvendinti regioninės priemonės gairių finansuojamas veiklas.
	P.B.2.0965	Naujo arba modernizuoto įperkamo, tvaraus socialinio būsto talpumas (asmenys)	2 484 524,22	2 360 073,00	0 (2025)	35 (2030)	Siektina rodiklio reikšmė nustatyta, vadovaujantis stebėsenos rodiklio aprašymo kortelėje pateiktu paaiškinimu, kaip apskaičiuojama projekto rodiklio siektina reikšmė, pagal savivaldybių pateiktą informaciją apie projektą planuojamas įgyvendinti regioninės priemonės gairių finansuojamas veiklas.

Lentelė Nr. 3

Pažangos priemonės rezultato rodikliai							
Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Pradinė rodiklio reikšmė (metai)	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siekimos rodiklio reikšmės		Siekimos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (metai)	Galutinė reikšmė (metai)	
1	2	3	4	5	6	7	8
R.B.2.2067	Naujų arba modernizuotų socialinių būstų naudotojų skaičius per metus (naudotojai per metus)	0 (2021)	6 090 462,02	5 142 764,72	0 (2024)	241 (2030)	Siektina rodiklio reikšmė nustatyta, vadovaujantis stebėsenos rodiklio aprašymo kortelėje pateiktu paaiškinimu, kaip apskaičiuojama projekto rodiklio siektina reikšmė, pagal savivaldybių pateiktą informaciją apie projektų planuojamas įgyvendinti regioninės priemonės gairių finansuojamas veiklas.
R.B.2.2967	Naujų arba modernizuotų įperkamu, tvarių socialinių būstų naudotojų skaičius per metus (naudotojai per metus)	0 (2025)	2 484 524,22	2 360 073,00	0 (2025)	35 (2031)	Siektina rodiklio reikšmė nustatyta, vadovaujantis stebėsenos rodiklio aprašymo kortelėje pateiktu paaiškinimu, kaip apskaičiuojama projekto rodiklio siektina reikšmė, pagal savivaldybių pateiktą informaciją apie projektų planuojamas įgyvendinti regioninės priemonės gairių finansuojamas veiklas.

Regiono plėtros tarybos administracijos
direktorė

Simona Stočkienė